

PROGRAM PODPORY
ČESKÉHO
KULTURNÍHO
DĚDICTVÍ
V ZAHRANIČÍ

Závěrečná zpráva o působení lektorky/lektora

Akademický rok: 2014/2015

Destinace (země, město): Egypt, Káhira

Jméno, příjmení: PhDr. Arwa Al Hamatiová

Institute:

Univerzita Ajn Šams

Fakulta jazyků

Chalífa al-Ma'mún

Káhira, Egypt

Lektoři

Oddělení bohemistiky je součástí katedry slovanských jazyků, jejímž vedoucím je prof. Dr. 'Ámir Muhammad Ahmad (rusista). Český jazyk vyučuje celkem šest lektorů (pět egyptských, z toho jedna lektorka se specializuje na českou literaturu, a výše zmíněná česká lektorka).

Studenti

Bohemistiku jako hlavní obor v tomto roce studovalo celkem 116 studentů, z toho 108 v bakalářském programu, 5 v magisterském a 3 v doktorském.

Bakalářské studium:

1. ročník – 26 studentů
2. ročník – 38 studentů
3. ročník – 35 studentů
4. ročník – 9 studentů

Výuka

V rámci katedry slovanských jazyků se na fakultě vyučují čtyři jazyky: ruština a čeština jako první i druhý jazyk (češtinu jako druhý jazyk přednáší asistentka), slovenština a polština jako druhý jazyk. Zkoušky z prvního jazyka probíhají na konci obou semestrů, zkoušky z druhého jazyka pouze na konci letního semestru.

Studenti studující češtinu jako první jazyk mají 18 – 20 hodin českého jazyka týdně (od 2. ročníku přibývá studentům literatura), dále 6 hodin týdně druhý jazyk a 4 hodiny spisovnou arabštinu. Výuka probíhá ve 120minutových blocích. Vyučuje se šest dní v týdnu (každý den kromě pátku).

V letošním roce došlo ke změně v hodnocení studentů 4. ročníku, jsou hodnoceni nejen podle výsledků zkoušek, ale i za tzv. roční práci (jako ostatní ročníky bakalářského programu), tj. za docházku, práci v hodině, domácí práci a testy.

Učila jsem studenty bakalářského programu, a to:

- v zimním semestru (16 hodin týdně, vyučovací hodina trvá 60 minut):

1. ročník – texty (4 hod.)
2. ročník – texty (2 hod.), čtení (během semestru byl předmět změněn na konverzaci a posleze poslech), (2 hod.)
3. ročník – texty (2 hod.), esej (2 hod.)
4. ročník – texty (2 hod.), esej (2 hod.)

- v letním semestru (16 hodin týdně):

1. ročník – konverzace (2 hod.), texty (2 hod.)
2. ročník – texty (2 hod.), čtení (2 hod.)
3. ročník – konverzace (2 hod.), texty (2 hod.)
4. ročník – poslech a konverzace (2 hod.), texty (2 hod.)

Při přípravě rozvrhu bylo v letním semestru vyhověno mé žádosti a mohla jsem učit více konverzace než v minulých letech. Studenti mají tento předmět pouze jeden semestr. Jsou mezi nimi velmi dobří mluvčí, někteří však v této oblasti zaostávají. I když samozřejmě záleží na přístupu studentů ke studiu, na jejich úrovni má negativní vliv hned několik faktorů: velký počet studentů ve třídě, nízká aktivita některých studentů při hodině (zejména některé dívky bývají stydlivé, mluví málo, často jen tehdy, pokud jsou vyvolány), výuka je založena především na práci s texty a studenti jsou zvyklí již od základní školy se látku učit nazpaměť. V neposlední řadě jazykovou úroveň studentů negativně ovlivnil fakt, že výuka byla v loňském roce často narušována demonstracemi. Dodala bych, že mimo fakultu mají studenti jen malou možnost jazyk praktikovat, nicméně pokud se taková příležitost naskytne, ti největší nadšenci češtiny ji vždy využívají.

K výuce jsem používala zejména následující knihy a učebnice: Bartošová, J.: *Zpívejte si česky*, Bernardová, Z. (přeloženo z čínsko-anglického originálu): *Arabsko-český ilustrovaný slovník*, Dobiáš, D.: *Mluvme česky*, Fišerová, V.: *Modelová cvičení*, Frantlová-Bláhová, R.: *I slohu se dá naučit*, Hasilová, H. – Hasil, J.: *Brána jazyka českého otevřená – učebnice 2*, Holá, L.: *New Czech Step by Step, Český krok za krokem 2, Staré pověsti české a moravské* (adapt.), Kaska, L.: *225x česky. Zábavná čítanka pro zahraniční studenty*, Kořánová, I.: *Česká čítanka*, Nekovářová, A.: *Čeština pro život 1, 2*, Schneiderová, E. – Hanzová, M.: *Hry*

s příslovími, hádankami a pranostikami, Rešková, I. – Pintarová, M.: *Communicative Czech (Elementary, Intermediate)*).

Vedle toho jsem při výuce pracovala s články z časopisů a novin i vlastními materiály a texty (týkající se českých reálií, adaptace prózy apod.). Názorné pomůcky, především mapa České republiky, obrazový průvodce, (obrázkové a gramatické) tabulky, papírové digitální hodiny a různé hry mi pomáhaly zpestřit výuku. Pro výuku poslechu jsem používala zejména nahrávky některých výše uvedených knih a učebnic, písničky i filmy a pohádky. Stojí za zmínku, že z filmů, které jsme při výuce zhlédli, měl jednoznačně největší úspěch film *Vrchní, prchni!* a *Obecná škola*.

Co se týče zázemí lektora na fakultě, je v podstatě nulové, zůstalo i v letošním roce omezeno pouze na uzamykatelnou skříň, v níž je uložena část lektorátní knihovny. Náklady spojené s výukou (kopie, fixy na tabuli, inkoust do tiskárny apod.) jsem si hradila sama.

Většina tříd je vybavena velice prostě (lavice a tabule). Nejlépe vybavenými učebnami jsou laboratoře určené k výuce poslechu. V těchto klimatizovaných učebnách je k dispozici audiopřehrávač, počítač a projektor. Každý student má na svém místě k dispozici vlastní sluchátka. V některých laboratořích ovšem chybí zatemnění, což ztěžuje sledování obrazu z projektoru.

O laboratoř je vždy nutné písemně zažádat, a to i v případě, že je uvedena v rozvrhu. Vedoucí katedry i paní děkanka mi v zimním semestru vyhověli a schválili mou žádost o laboratoř, i když nebyla uvedena v rozvrhu. Otevřely se mi tak další možnosti, jak zlepšit výuku.

Studenti mohou na fakultě využívat studovnu s knihovnou, kde je vymezené oddělení pro český jazyk a literaturu. Tato knihovna byla letos rozšířena o dar Univerzity Karlovy (viz dále).

Činnost lektorky nad rámec výuky a kulturní akce

Vedle výuky samotné jsem studentům byla k dispozici v rámci konzultací. Vypracovávala jsem dokumenty vyžádané fakultou (týkající se např. obsahu výuky) a rovněž se věnovala korektuře vybraných částí magisterské a disertační práce. Dále jsem byla oponentkou u obhajoby disertační práce.

Vedle jsem lektorátní knihovnu, již studenti hojně využívali. Zájem byl především o slovníky, jazykové příručky, knihy týkající se českých tradic a zvyků, dětskou literaturu či zjednodušenou četbu, poslechové materiály a o filmy.

Jelikož na fakultě není dostatek prostoru pro celou lektorátní knihovnu, její část je uložena v uzamykatelné skříňce na fakultě (zejména slovníky a učebnice), část v mém bytě (především slovníky, učebnice, knihy o českých reáliích, filmy apod.), přičemž vždy musím potřebné či vyžádané materiály dovážet na fakultu a zpět, a část na Velvyslanectví České republiky v Káhiře (zejména beletrie), kde si studenti mohou knihy půjčit po předběžné domluvě.

Zprostředkovávala jsem studentům informace o možnostech studia či vzdělávacích pobytech v České republice a pomáhala jim se získáním stipendia. Se studenty, kteří jej získali, jsem se v době prázdnin setkala v Praze.

Jako členka pětičlenné komise jsem se podílela na hodnocení překladů části knihy Davida Jana Žáka *Návrat krále Šumavy* určených do soutěže Sussany Roth. Účastnili se jí čtyři studenti magisterského a doktorského studia (tři ženy a jeden muž), přičemž vítězka vyhrála pětidenní pobyt v České republice s účastí na bohemistickém semináři.

V listopadu 2014 navštívil Jazykovou fakultu rektor Univerzity Karlovy prof. MUDr. Tomáš Zima, DrSc., MBA, prorektor pro vnější vztahy prof. PhDr. Martin Kovář, Ph.D., a významný český egyptolog prof. PhDr. Miroslav Verner, DrSc., a následně v březnu 2015 děkanka Filozofické fakulty Univerzity Karlovy doc. Mirjam Friedová, jež mj. jménem Univerzity Karlovy předala českému oddělení štědrý knižní dar a podepsala s rektorem Univerzity Ajn Šams, prof. Dr. Husajnem Ísou, Memorandum o porozumění (mezi FF UK a Jazykovou fakultou Univerzity Ajn Šams), které umožnilo zvýšit počet studentů pro udělení stipendia na Letní školu slovanských studií v Praze z jednoho na dva. Setkání s paní děkankou se účastnili i nová paní velvyslankyně RNDr. J. E. Veronika Kuchyňová Šmigolová, kulturní a tiskový tajemník Mgr. Jaromír Vejrych, egyptolog doc. Mgr. Jaromír Krejčí, Ph.D., lektori, asistenti a studenti.

Velvyslanectví České republiky v Káhiře ve spolupráci s ostatními zeměmi Visegrádské čtyřky organizovalo promítání filmů (za Českou republiku to byl film *Amerika*), výstavy (připomínající události revolučního roku 1989), koncerty a egyptologické přednášky. Bylo zajímavé sledovat studenty, jak nadšeně využívají příležitost mluvit česky s rodilými mluvčími.

V neposlední řadě bych ráda uvedla, že na Káhirském mezinárodním knižním veletrhu (konaném v lednu a únoru) byl umístěn český stánek a Egypt byl čestným hostem na květnovém knižním veletrhu Svět knihy, na jehož přípravě se podíleli i pedagogové a studenti Ústavu Blízkého východu a Afriky Filozofické fakulty Univerzity Karlovy a Jazykové fakulty Univerzity Ajn Šams.

Fotografie – viz Příloha.

Stipendia

Pětiměsíční stipendium ke studiu na FF UK v Praze v letošním roce využilo všech pět studentů, již byli vybráni na základě výsledků zkoušek z 1. ročníku. Dva studenti, vybráni na základě výsledků zkoušek z 1. i 2. ročníku, obdrželi stipendium na LŠSS.

Zájem o stipendia je velký, neboť pro studenty je to takřka jediná možnost, jak vycestovat do České republiky.

Problémy na fakultě

Oproti minulému akademickému roku, kdy se univerzity staly centrem protestů, byl v letošním roce při výuce klid (pouze v letním semestru několik studentů sousední fakulty demonstrovalo proti výsledkům zkoušek), přesto zejména v zimním semestru stáli před hlavním vstupem do kampusu těžkooděnci a vojenská vozidla. Po protestech studentů (policie nemůže vstupovat na akademickou půdu) univerzity najaly soukromou bezpečnostní agenturu Falcon. Studenti se musejí při vstupu do areálu prokázat studentským průkazem, Falcon nám kontroloval tašky, během roku rovněž u vstupu přibýly detekční rámy a rentgeny.

Na fakultě panuje komplikovaná byrokracie, je nutné se obrnit trpělivostí. Jelikož však na fakultě působím třetím rokem, jsem již zkušenější a zvyklejší na zdejší „systém“. Data začátku i konce semestru, zkouškového období i zkoušek nebývají přesně stanovena, vše se mění (i několikrát) během roku, například data zkoušek v zimním semestru se měnila třikrát. Na začátku každého semestru je nutné počítat rovněž se změnou rozvrhu. Během zimního semestru kromě toho došlo ke změně sylabu, což mělo za následek, že studenti 2. ročníku

měli hodinu konverzace a poslechu pouze dvakrát, přesto z těchto předmětů museli být zkoušeni.

V zimním semestru mi paní děkanka zakázala z důvodu ochrany autorských práv půjčovat studentům knihy, směla jsem jim poskytovat pouze kopie částí knih. V letním semestru došlo ke změně děkanky, novou děkankou, jmenovanou samotným prezidentem, se stala bývalá paní proděkanka.

Přes tyto i další problémy, se kterými jsem se během svého působení potýkala, bych ráda uvedla, že zájem a píle studentů jsou dobrým zadostiučiněním a je radost sledovat jejich neustále se zlepšující jazykovou úroveň.

Arwa Al Hamatiová, lektorka

Praha 28. 7. 2015

Příloha

Studenti češtiny na výstavě konané ve spolupráci zemí Visegrádské čtyřky u příležitosti výročí událostí roku 1989.

Fotografie ze setkání se studenty 3. ročníku, kteří dostali pětíměsíční stipendium ke studiu na FF UK. Praha se studentům moc líbila.

Místo, na kterém jsme byli v loňském roce svědky demonstrací, se v letošním roce stalo centrem různých oslav.

Fotografie z oslavy na fakultě u příležitosti získání akreditace. Jeden ze studentů češtiny radostně tancuje na pódiu.

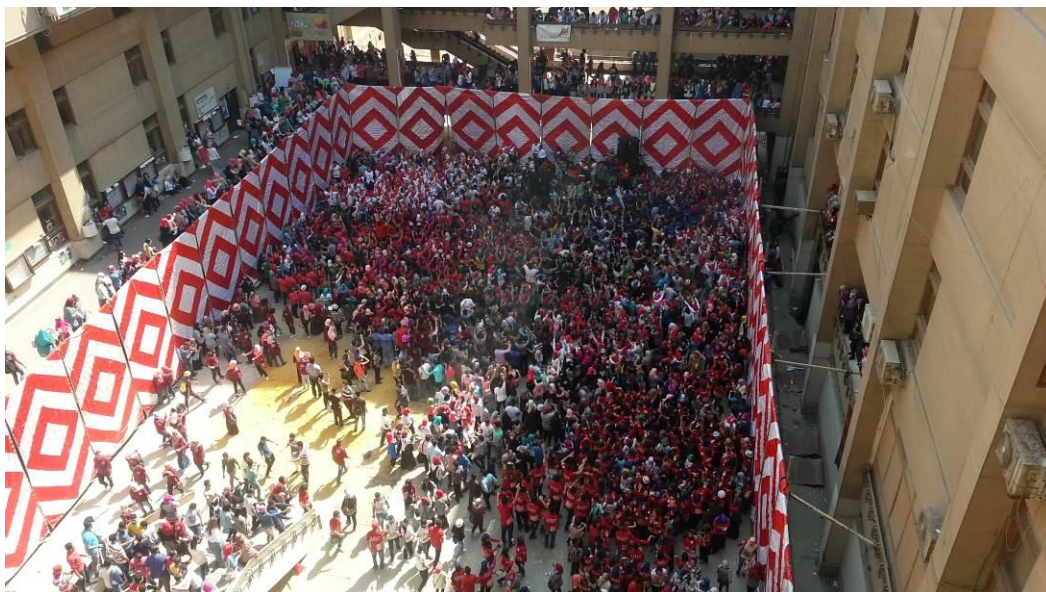
Oslavu na fakultě vedle hudby a zpěvu zpestřil svým tancem rovněž darwíš.

Studenti 3. ročníku sledují český film v jedné z nejlépe vybavených laboratoří. Film *Vrchní, prchni!* měl velký úspěch.

Jednu z přednášek 4. ročníku oživila hra Scrabble.

Oslava na rozloučenou se čtvrtými ročníky byla doprovázena hudbou a tancem.

Studenti češtiny si u příležitosti oslavy na rozloučenou se čtvrtými ročníky nechali zhotovit trička s českou vlajkou.